

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

2. De residentia in Ecclesiasticis beneficijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

epist. 2. 3. & 6. Metipsum de officio, & potest. parochi cap. 3. vbi ex multis sacra Scriptura locis, & SS. Patrum testimonijs ostendi grauitate formidandi oneris, quod pastoru humeris imponitur, dum illis animaru cura committitur.

4. *¶ Quorumque prior vita, &c.*] Prouidet sancta Synodus primum in genere, ad Episcopalem dignitatem eligendos non esse, nisi quorum prior vita, ac omnis aetas à puerilibus exordijs vsque ad perfectiores annos esset cognita, & per Ecclesiastica disciplina stipendia laudabiliter peracta probata, vt per Stephan. V. veyms ad constitutiones 24. ab antiquo iure desumptas, & per Concil. Trident. innovatas consil. 2. num. 2. pag. 18.

¶ *Quarum sanguis de verum est manibus, &c.*] Refert Ioseph. Vela de Episcoporum potestate circa inquirenda & puniendae crimina, p. 1. num. 13.

¶ *Si quis à Patriarchali, &c.*] Vide Azor. insit. moral. part. 2. lib. 7. cap. 6. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 41. num. 9. vbi dicit & loquitur de obligationibus incumbentibus Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis incumbentibus, quæ nequaquam ab illis impleri & praestari poterunt, qui gregi suo non vigilant, Fr. Emman. in addit. ad Bullam Cruciatam p. 2. fol. mibi 215. verso, metipsum de off. 10. & potest. Episcop. p. 3. alleg. 53. num. 5.

¶ *Metropolitani suffraganeos, &c.*] Ad Metropolitanum, vel, in eius absentia, ad Episcopum antiquiorem, pertinere curare, vt Prouinciales Episcopi in suis Ecclesijs commorentur, & super eorum absentia inquirere, notant Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. sub tit. vtrum Episcopi possint se absentare à suis Episcopatibus, num. 5. & 6. Ego ipse d. allegat. 53. num. 5. in fi-

ne, & me citato, in illo loco Sanctarel. var. resol. g. 4. num. 7.

Residere tenetur Episcopus, qui habet Ecclesiam in loco vbi omnes incolae totius diocesis sunt schismatici, & ideo incorrigibiles, vt nulla adsit spes proficiendi apud illos, ita Aldan. in compendio canonice. resol. lib. 1. tit. 4. num. 11. vbi refert decimum sub die 2. Septembris 1617.

Episcopum non residentem in sua diocesi, alternatiua non gaudere referunt decimum Galet. in margarita casuum conscient. verb. Episcopus, Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 156. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decif. 540. in 1. est aliàs resol. 462. in 2. edit. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 43. num. 84. Etiam si abfit ex causa à Concilio approbata, vel alias pro exercitio sui officij, prout Sanctissimum respondisse referunt Nicol. Garc. de benefic. p. 5. cap. 1. num. 463. Ioan. Anton. Massobr. in sua praxi habendi concursus, pral. 23. dub. 3. in vlt. impressi. Ego ipse d. alleg. 53. num. 35. & in tract. de Canonice. cap. 14. num. 23. Quia particula, verè, quæ ad praesens reperitur, in modernis regulis Cancellariae veram praecise requirit residentiam, vt docent Nicol. Garc. d. cap. 1. num. 467. Monet. de opione canonice, c. 3. num. 79. Ego ipse d. c. 14. num. 23.

Episcopo, qui ob eius absentiam amisit alternatiuam, an remaneat aliquod tempus ad conferenda beneficia? Vide Aloyf. Ricc. in d. praxi fol. 382. Monet. de distrib. quotid. cap. 3. §. 3. num. 95. metipsum d. alleg. 53. ex num. 36. & me citato, in illo loco Ioan. Anton. Massobr. d. pralud. 23. dub. 4. secundum Rom. nam impress. latè Rot. in Papien. beneficij 10. Aprilis 1617. coram bona memoria Martino Andrea, quam ad litteram refert d. allegat. 53. à num. 45. & Ioan. Anton. Massobr. d. pralud. 23. dub. 2. à num. 5.

De Residentia in Ecclesiasticis beneficijs.

C A P V T I I

- 1 Doctores de residentia in beneficijs Ecclesiasticis agentes.
- 2 Beneficium simplex obtinentem non potest Episcopus cogere personale aliquod seruitium impendere,
- 3 Ordinarijs non datur facultas dispensandi in residentia.
- 4 Residere quibus penis, & iuris remedijs cogantur beneficiarij.
- 5 Abbas Commendatarius SS. Vincentij & Anastasi

- si non tenetur residere.
- 6 Papa dat facultatem non residendi ad biennium, quinquennium, &c. ex iusta causa.
- 7 & percipiendi quotidianas distributiones, etiam si non intersit dimis. ibid.
- 8 & nequis personaliter cogatur residere in altero beneficio incompatibili quod habet. ibid.
- 9 Causa rationabiles ex quibus abesse possunt beneficiarij, remissiuè.

E piscopis inferiores, quænis beneficia Ecclesiastica & personalem residentiam de iure, siue consuetudine exigentia, in titulum, siue commendam obtinètes, ab eorum Ordinarijs, quemadmodum eis pro bono Ecclesiarum regimine, & diuini cultus augmento locorum, & personarum qualitate pensata, & expediens videbitur, opportunis iuris remedijs, & residere cogantur: & nullique priuilegia, seu indulta perpetua de non residendo, aut de fructibus in absentia percipiendis, suffragantur. Indulgentijs verò, & dispensationibus temporalibus, ex veris, & rationabilibus causis tantum concessis, & coram Ordinario legitime probandis, in suo robore permansuris, quibus casibus nihilominus officium Episcoporum, tanquam in hac parte à Sede Apostolica delegatorum, prouidere, vt per deputationem idoneorum Vicariorum, & congruæ portiois fructuum assignationem, cura animarum nullatenus negligatur: nemini, quo ad hoc, priuilegio, seu exemptione quacumque suffragante.

a cap. suo de reb. in 6.
b c. cum ex eo. de elect. in 6. c. beneficii, de reg. eo lib. & inf. fess. 7. cap. 5. & 6. de reform.

1. **V**ide Mandof. de signatura gratis tit. de dispensat. de non residendo. Horat. Luc. de priuileg. scholast. priuileg. 98. Matth. Soarez in practica, & ordine visitandi, cap. 3. num. 5. Salzed. ad Bernardic. 54. littera C. vers. illi. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 2. cap. 2. num. 62. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 2. tit. 23. de residentia, sub rub. an Canonici, vel alij habentes dignitatem, teneantur residere in suis Ecclesijs, & sub rub. sed an parochi debeant residere in suis curatis; metipsum de officio, & potest. Episcopi, cap. 8. de residentia parochorum & in tract. de Canonice, cap. 20. de residentia Canonice, & quibus penis puniantur non residentes.

2. **E**t personalem residentiam de iure, vel consuetudine, &c.] Et ideo beneficia simplicia obtinentem non posse Episcopum cogere personale aliquod seruitium impende-

re, cum ex antiquissima totius Ecclesiae consuetudine non teneatur, refert decimum Pafec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 32.

¶ *Expediens videbitur.*] Per hæc verba non dari facultatem Ordinarijs dispensandi à residentia ex quavis ratione, refert decimum Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de residentia parochorum num. 201.

¶ *Residere cogantur.*] Quibus autem penis, & iuris remedijs, dixi d. tract. de officio, & potest. parochi, cap. 8. num. 67. cum segg. & d. tract. de Canon. c. 20. ex num. 15. & infra latius in collect. ad fess. 23. de reform. cap. 1.

Abbas commendatarius SS. Vincentij, & Anastasij Amandulæ Firman. diocesi Ordinis S. Benedicti non tenetur residere in ea, quamuis illa curam habeat animarum.

marum secularium; sed huiusmodi cura est exercenda per vicarium Presbyterum secularem, ab Ordinario approbandum, vt refert decretum Aldan. in compend. canon. resol. lib. 1. tit. 5. num. 3.

Nullique priuilegia, seu indulta, &c.] Vide Paul. Comitol. respod. moral. lib. 1. quest. 60. num. 6. Stephan. VVeyms d. loco numer. 2. vbi ait Concilium voluisse, vt si qui fuerint, qui haberent indulta, vel temporalia, vel perpetua de non residendo, vel de fructibus in absentia percipiendis, quod illa minime suffragentur: si qui vero habeant temporalem indulgentiam, vel dispensationem ex veris, & rationabilibus causis concessam, quod patitur illam in suo robore permanere, sed ita demum si cause eadem fuerint coram Ordinario legitime probate. Cened. pract. & canon. quest. lib. 1. quest. 1. num. 32. vbi resoluit per clausulam generalem in praxi Concilij verbis non fuisse derogatam Eugentianam confirmationem concessam Vniuersitatibus studiorum; quam refert, & explicat Sanctarell. var. resol. quest. 16. num. 2. & 3. vbi num. 4. respondet, in hoc decreto tolli priuilegia, & indulta perpetua de non residendo, & de fructibus in absentia percipiendis, vt aperte indicatur illis verbis, indulgentijs quoque, & dispensationibus temporalibus, &c. at priuilegium, quod conceditur Vniuersitatibus, non est perpetuum, sed temporale, quando scilicet

scholasticus, & Magister studet, & docet in illis, & propterea dicendum est per Concilium non tolli priuilegium concessum Vniuersitatibus.

Indulgentijs vero, & dispensationibus temporalibus in suo robore permanentibus.] Papa enim potest dare facultatem non residenti ad biennium, quinquennium, vel in perpetuum ex qualibet iusta causa, cap. licet canon. de elect. in 6. Rebuff. in praxi benef. tit. de dispensat. de non residen. num. 19. & 53. & in concord. rub. de collat. §. gloss. residentia. vers. quare 1. Valenzuela conf. 4. num. 158. vbi num. 159. subdit quod ex priuilegio, aut dispensatione Papali concedi potest vt quotidianas distributiones quis possit percipere, etiam si non interfit Diuinis. Et addit Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex iure antiquo desumptas, & per Concil. Tridentin. in nouatis const. 6. num. 2. post Rebuffium quod Pontifex potest dispensare, & dispensando veniam dare, ne quis personaliter cogatur residere in altero beneficio incompatibili, quod habet, est enim iuris positum necessitas residendi, &c.

Rationalibus causis.] Quae autem sint, dixi in collect. ad 7. sess. 23. de reformat. cap. 1. & de officio, & potest. parichi, cap. 8. ex num. 46.

Vi per deputacionem idoneorum Vicariorum, &c.] Vide Campan. in diuersis iuris canon. rub. 7. c. 6. n. 116. & infra in collect. ad sess. 7. de reformat. c. 7. & sess. 25. etiam de reformat. cap. 16.

Excessus secularium Clericorum, & Regularium agentium extra monasteria, ab Ordinario loci vt deputato a Sede Apostolica corrigantur.

C A P V T I I I.

- 1 Regularis manens extra claustrum de licentia Superioris, si delinquit, puniri potest ab Ordinario.
- 2 Religiosus manens de Superioris licentia sub regulari obseruantia in aliqua grangia sui monasterij, si delinquat, non ab Ordinario, sed a suo superiore puniri debet.
- 3 Regularis, si cum scandalo delinquat in officio, ad quod ab Ordinario loci deputatus fuit, potest ab eodem puniri.
- 4 Canonicus regularis iussu sui superioris degens in
- adibus parochialis Ecclesiae, sua Congregationi vnita, si delinquat, a quo puniendus.
- 5 Episcopus potest visitare, & corrigere Regulares degentes extra claustra, occasione docendi doctrinam Christianam.
- 6 Extravaag. cum Matthaeus 3. de heret. inter communes, non corrigitur per hoc decretum.
- 7 Punio, & correctio Regularium delinquentium cum scandalo extra monasteria, an per censuras ab Ordinario sit facienda.

Eccliarum Praelati ad corrigendum subditorum excessus prudenter, ac diligenter intendant: & nemo secularis Clericus, * cuiusvis personalis, & vel Regularis, & extra monasterium degens, & etiam sui Ordinis priuilegijs a praetextu tutus censeatur, quo minus, si deliquerit, ab Ordinario loci tamquam super hoc a Sede Apostolica delegato, secundum canonicas functiones visitari, & puniri, & corrigi valeat.

Vide Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 20. num. 16. Campan. in diuersis iuris Canon. rub. 12. c. 13. a princip. Aloyf. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. p. 1. decis. 223. num. 4. & part. 4. decis. 231. late Ioseph Vela de potestate Episcopi, circa inquirenda & punienda crimina part. 1. num. 35. cum segg. & a num. 1. Tambur. de iure Abbatum tom. 3. dist. 5. quest. 11. num. 61. & num. 87. incipsum de officio, & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 105. num. 14. cum segg.

Eccliarum Praelati, &c.] Textum istum, dum tribuit Praelatis iurisdictionem corrigendi excessus subditorum, intelligi concessisse Praelatis Regularium priuatiue ad Ordinarium, & tenent Pute. decisione 239. alias 238. in nouis, libro 3. Menoch. de praesumpt. libro 2. praesumpt. 18. numero 22. Cened. ad decretal. collect. 87. numero 4. vers. secundo.

Vel Regularis.] Etiam Militia. S. Ioannis Hierosolymitanae, sicut tenet Nauar. conf. 21. incip. An Militia S. Ioannis, sub tit. de Regular. in antiq. alijs conf. 12 in nouis, Sayr. in floribus decis. sub. eodem tit. decis. 26. Malcel. Vulpe in praxi iudic. fori Eccles. cap. 42. num. 21. cum segg. Lauret de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. q. 5. num. 2. & q. 6. vers. septimo fallit, Lezana in summ. quest. Regul. cap. 11. num. 8. Fr. Emman. quest. regul. tom. 2. quest. 2. art. 4. & quest. 62. artic. 7. vers. quinto. Aloyf. Ricc. in collect. decis. part. 3. collect. 503. vers. Amplia primo, & d. part. 4. decis. 231. nu. 3. Barbof. Collect. in Concil. Triad.

Azor. in sit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 4. quest. 3. Campan. d. cap. 13. num. 22. Hieron. Roder. in compendio quest. regul. resol. 82. num. 11. Nouarin. de elect. fori sect. 2. quest. 69. num. 11. in ultim. impress.

Extra monasterium.] Regularem manentem extra claustrum de licentia superioris, etiam in domo deputata ad erectionem monasterij, nisi in dicta domo sit regularis obseruantia, vt saltem uiuat sub superiore coeuentualiter, si deliquerit, posse puniri ab Ordinario, refert decretum Praefec. in praxi Episcopi part. 2. cap. 3. num. 42. Campan. d. cap. 13. num. 22. in fine. Ego ipse d. alleg. 105. num. 16. Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep. Neapol. cap. 59. num. 2. ad fin. Chiarin. controuers. forens. lib. 1. cap. 50. nu. 6. Aduerte, quod hodie secundum decreta S. Congr. Concil. de celebrat. Missarum sub dat. Roma 21. Iunij 1625. Monasteria, Conuentus, & alia Religiosorum loca, in quibus duodecim saltem Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, & ex redditibus, & conuenis elemosynis, detractis omnibus detrahendis, sustentari non poterunt, Ordinarij loci visitationi, correctioni, atque omnimode iurisdictioni, etiam si nunquam deliquerint, subiecta esse intelliguntur.

Si vero Religiosus aliquis manserit de superioris licentia sub regulari obseruantia in aliquo membro, vel grangia sui monasterij pro Religiosis seruitio, C 3 delin.

* Fortè legendum, vel cuiusvis ordinis regularis. a infra sess. 23. de reformat. c. 1. & 42. sess. 14. c. 4. & 5. de reformat.

1.

2.